

2018 - 2022

Beleidsplan cultuureducatie

Beleidsplan cultuureducatie 2018 - 2022
Interne cultuurcoördinator: Steven Schilp
Juni 2018

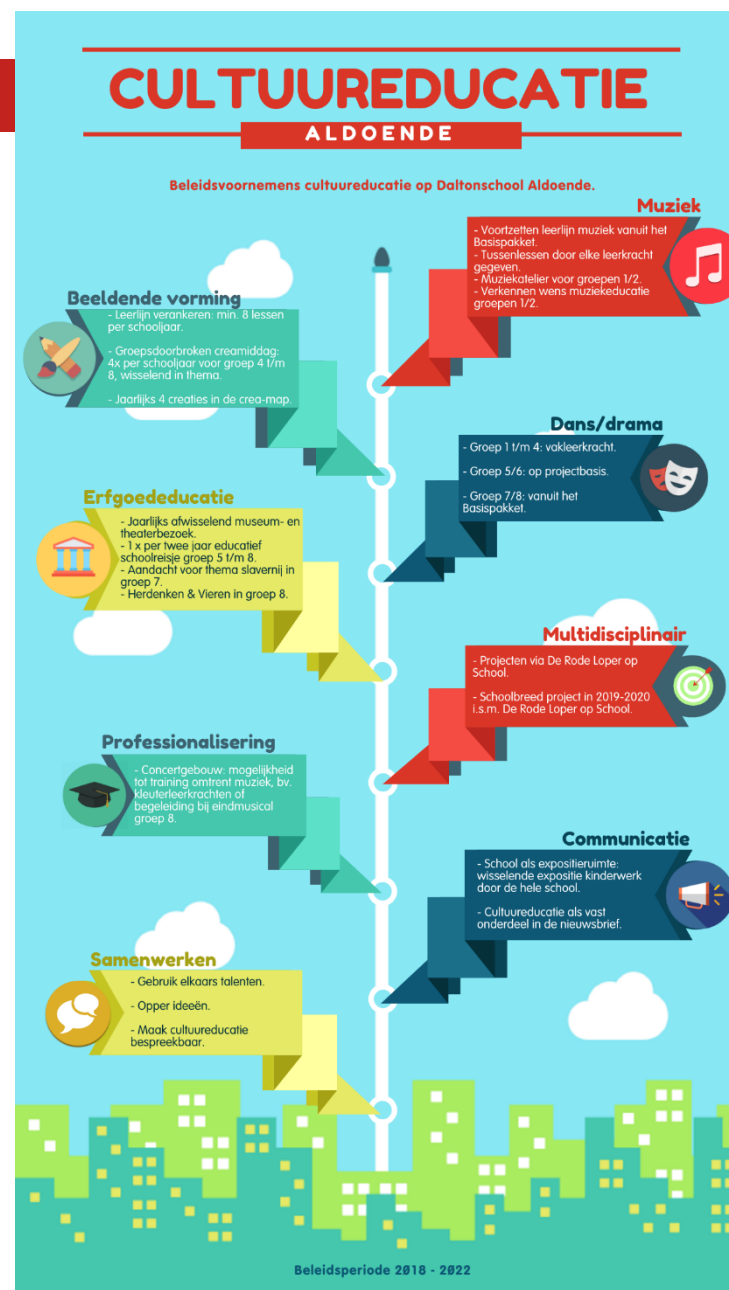
Daltonschool Aldoende
Tweede Boerhaavestraat 47
1091AL Amsterdam
020 4685909

Inhoudsopgave

1. Uitgangspunten	4
1.1. Doel van het beleidsplan	4
1.2. Schoolbeleid en cultuureducatie	4
1.3. Wijze van totstandkoming	5
2. Beginsituatie	6
2.1. Cultuureducatie: huidige stand van zaken	6
2.2. Financiën	8
3. Gewenste situatie	9
3.1. Wensen	9
3.2. Plan van aanpak	10
3.3. Organisatie en taakverdeling	12
3.4. Evaluatie	13

1. Uitgangspunten

1.1. Doel van het beleidsplan

Met dit beleidsplan geeft Daltonschool Aldoende blijk van de wijze waarop de visie op cultuureducatie in de praktijk in concrete lijnen wordt uitgezet met als doel het verrijken van de ontwikkeling van onze kinderen. De drie kerndoelen dienen hiervoor als basis:

∂ Kerndoel 54

De leerlingen leren beelden, muziek, taal, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

∂ Kerndoel 55

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

∂ Kerndoel 56

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

1.2. Schoolbeleid en cultuureducatie

Profiel en visie van Aldoende

Op Daltonschool Aldoende staat de ontwikkeling van het kind centraal. Je mag zijn wie je bent. We scheppen een uitdagende, functionele leeromgeving in een sfeer van veiligheid en geborgenheid. Wij streven naar een school waar respect voor jezelf en de ander centraal staat.

Wij willen dat onze leerlingen straks sterk, competent en zelfbewust de wereld in gaan. In de maatschappij van nu wordt er steeds meer een beroep

gedaan op vaardigheden zoals: zelfstandig zijn, goed kunnen samenwerken en verantwoordelijkheid. Dit zijn vaardigheden die de kinderen nodig hebben in het dagelijks leven en op school maar ook straks op de middelbare school, bij hun studie of op hun werk.

Wij zijn ervan overtuigd dat Dalton daarvoor de beste methode is. Een kind dat zichzelf en anderen respecteert, initiatief neemt, pro-actief is, verantwoordelijkheid kan nemen en verantwoording kan vragen en afleggen, staat sterk in het leven.

De Daltonmethodiek komt tegemoet aan de specifieke behoeften van ieder kind en geeft ruimte aan zijn of haar talenten, kracht en karakter. Daltonkinderen leren zichzelf en de wereld om hen heen goed kennen; ze weten wat ze waard zijn en kunnen goed omgaan met keuzes en verantwoordelijkheid. Daarnaast zijn er zeer duidelijke voordelen als het zuiver gaat om leren:

- ∂ Leerlingen krijgen de ruimte om op hun eigen niveau te werken en te leren.
- ∂ Leerlingen leren plannen en zelf hun werk in te delen, wat in het voorgezet onderwijs en in de maatschappij goed van pas komt.
- ∂ Leerlingen leren samenwerken, waardoor er meer respect voor elkaar ontstaat en er rekening met elkaar wordt gehouden.
- ∂ Leerlingen leren verantwoordelijk te zijn voor hun werk en materiaal.

Aldoende is een gecertificeerde Daltonschool. Ons onderwijs gaat uit van de kernwaarden van Helen Parkhurst, de grondlegster van het Daltononderwijs: verantwoordelijkheid, samenwerken, zelfstandigheid, effectiviteit en reflectie.

Visie op cultuuronderwijs

Cultuureducatie is op Aldoende een speerpunt, want door dans, drama, beeldende vorming en muziek kijk je anders naar jezelf en de wereld om je heen. In onze school brengen we kunst dichtbij het kind. Naast (zelfontwikkelde) doorgaande leerlijnen blijven we van het aanbod van externen gebruik maken en waarderen we hun specifieke kennis, kunde en entourage. Kinderen krijgen de gelegenheid zich op een andere manier, in een andere omgeving waar ze misschien nooit meer komen, hun eigen mogelijkheden en talenten te ontdekken.

Ook Helen Parkhurst propageert om in het werken aan taken de expressievakken en activiteiten als sport, toneel en amusement te integreren. Over de integratie van het kunstvakonderwijs in het curriculum zegt ze: "Art belongs to the school, not just to the art instructor. If it is merely work done in the studio, to be seen at the time of the annual exhibit, it is dead. It should be felt in every department." (Parkhurst, 1922)

Ten slotte zien wij parallellen tussen cultuureducatie en huidige trend rondom de 21st Century Skills. Om onze kinderen op de toekomstige maatschappij voor te bereiden is het ontwikkelen van het kritisch en creatief denken, probleemoplossend denken en sociale en culturele vaardigheden essentieel.

Ambities

Onze ambities zijn:

- ∂ wij geven didactisch goede lessen beeldende vorming;
- ∂ wij geven in groep 1 t/m 8 muzieklessen, naast de lessen van de vakleerkracht;
- ∂ wij hebben een doorlopende lijn dramatische expressie van groep 1 t/m 8;
- ∂ wij bezoeken diverse culturele instellingen en voorstellingen;
- ∂ wij hebben een heldere communicatie naar collega's, kinderen en ouders.

1.3. Wijze van totstandkoming

In dit document wordt op basis van de schoolvisie op cultuureducatie een gewenste situatie geformuleerd. Vanuit de huidige situatie zal worden beschreven welke acties de komende jaren nodig zijn om deze gewenste situatie te bereiken. De wensen van het team zijn middels een enquête gepeild en worden verwerkt in de gewenste situatie.

Tevens is er in dit document aandacht voor de taakverdeling binnen de schoolorganisatie, de financiële middelen en wijze van monitoring van het beleidsplan.

2. Beginsituatie

2.1. *Cultuureducatie: huidige stand van zaken*

Muziek

In schooljaar 2017-2018 is de doorgaande leerlijn muziek vanuit het Basispakket voor de groepen 3 t/m 8 volledig op onze school geïmplementeerd. Verschillende vakleerkrachten geven gemiddeld 1 keer per twee weken 45 minuten les. Het lukt daarbij om uiteenlopende redenen nog niet om alle tussenlessen door de groepsleerkrachten zelf te geven.

De kleutergroepen en groep 3 kopen jaarlijks een Muziekatelier in bij Muziekschool Amsterdam.

Dans en drama

Onze vaste vakleerkracht voor de expressievakken dans en drama geeft structureel les aan de groepen 1 t/m 4 en sluit daarbij aan bij thema's die in de groepen spelen, mede ter ondersteuning van de taalontwikkeling van jonge kinderen.

In groep 5 en 6 wordt sporadisch aandacht besteed aan dans en drama.

De groepen 7 en 8 krijgen dans en drama verweven in de lessen muziektheater vanuit het Basispakket. Groep 8 sluit de basisschoolperiode af met een afscheidsmusical.

Beeldende vorming

Beeldende vorming in de kleuterbouw is voornamelijk zichtbaar in de knutselopdrachten binnen het thematisch werken. Voor de groepen 3 t/m 8 heeft Aldoende in de afgelopen jaren via het Leerlijnenlab van MOCCA, onder leiding van een vakleerkracht beeldende vorming, gewerkt aan het

realiseren van een leerlijn beeldende vorming waarbij gezocht is naar aansluiting bij actuele thema's in de verschillende jaargroepen, met aandacht voor verschillende technieken en materialen. De methode Laat maar zien kan hierbij door onze leerkrachten worden gebruikt.

Cultureel erfgoed

Cultureel erfgoed komt voor een deel terug in onze methoden voor het zaakvakonderwijs, Speurtocht (geschiedenis), NaTuNiek (Natuur en techniek) en De Blauwe planeet (aardrijkskunde). Binnen het domein cultureel erfgoed wordt tweejaarlijks een museum naar keuze van de groepsleerkracht bezocht. Dit zijn meestal projecten waarbij receptieve met actieve activiteiten worden gecombineerd. Het volgende jaar volgt een bezoek aan een theaterinstelling, zoals het Koninklijk Concertgebouw.

Literatuur

Aldoende heeft een specifieke vakgroep rondom de Kinderboekenweek. Gedurende deze week staan boeken, verhalen en illustraties op verschillende manieren centraal. Zo neemt elke groep deel aan de schrijf- en tekenwedstrijd en wordt er dagelijks voorgelezen uit een van de boekenweekboeken.

Projecten en thema's

Aldoende is fervent afnemer van projecten bij Stichting De Rode Loper op School. Het team van Aldoende hecht waarde aan de vrijheid om projecten uit te kiezen die passen bij thema's die in de verschillende jaargroepen spelen. In groep 7 wordt extra aandacht besteed aan het thema Slavernij, waarvoor projecten worden ingekocht. Groep 8 heeft met Herdenken & Vieren jaarlijks een uitgebreid project rondom de Tweede Wereldoorlog.

Tabel 1 Inventarisatie cultuureducatie Aldoende schooljaar 2017-2018

	Beeldend onderwijs Inclusief fotografie, film en (nieuwe) media	Cultureel erfgoed	Muziek <i>Leerlijn Muziekschool Amsterdam - Basispakket</i>	Drama	Dans	Literatuur
Groep 1/2 A B C D E	RL: In Holland staat een huis (A) RL: In Holland staat een huis (B) RL: In Holland staat een huis (C)	Museumbezoek (gr. 2) → → →	Muziekatelier RL: De geluidenjager (A) RL: De geluidenjager (B) RL: De geluidenjager (C) RL: De geluidenjager (D) RL: De geluidenjager (E)	Vakleerkracht Det RL: Ko met de vlo (A) RL: Spin en spook (C) RL: Ko met de vlo (D) RL: Ko met de vlo (E)	→ RL: Woest (D) RL: Woest (E)	RL: Monsterboek (B) RL: Spin en spook (C) RL: Monsterboek (D) RL: Monsterboek (E)
Groep 3	RL: Magische materialen (A) RL: De boom van Mondriaan	Museumbezoek	Meester Herman Muziekatelier RL: De geluidenjager (B)	Vakleerkracht Det RL: Spin en spook (B)	→ RL: Woest (B)	RL: Monsterboek (A) RL: Spin en spook (B)
Groep 4	Lobke RL: Sjakies Onderzoeksbureau	Museumbezoek	Meester Herman - ZingZo	Vakleerkracht Det	→	RL: Aap & Mol in het paleis
Groep 5	Lobke RL: Titus, Zoon van Rembrandt	Museumbezoek RL: Griezelen op Pampus →	Meester Arnold - ZingZo			RL: Aap & Mol in het paleis
Groep 6	Lobke	Museumbezoek RL: Ziezo Marokko RL: Het Griezelkabinet	Gitaar – meester Arnold →	RL: Commedia Empatico →		RL: Het Griezelkabinet
Groep 7	Lobke RL: Rondon papier	Museumbezoek →	Muziektheater	→	→ RL: Dans door de tijd	
Groep 8	Lobke	Museumbezoek RL: Onvrije verhalen Herdenken & Vieren	Muziektheater Eindmusical	→ → RL: Razende Reporter	→ →	
Schoolbreed	groep 4 t/m 8 groepsdoorbroken Creamiddagen: 4 x per jaar met wisselend thema	groep 4 t/m 8 1 x per 2 jaar educatief schoolreisje				

2.2. Financiën

Voor het schooljaar 2018-2019 is onderstaande begroting gemaakt. Cultuureducatie is afhankelijk van subsidieregelingen die eens in de zoveel jaar weer op de schop kunnen gaan of zelfs helemaal kunnen verdwijnen. Het is daarom belangrijk ontwikkelingen hieromtrent goed in de gaten te houden en jaarlijks een nieuwe begroting op te stellen.

Begroting cultuureducatie

2018-2019

Inkomsten	Bedrag	Uitgaven	Bedrag	Opmerking
Voucherbeheer restant 17/18	€ 2.488,15	Rodeloper op School	€ 9.000,00	18 x €500,-
Voucherbeheer herverdeling	€ 700,00	Bezoek (muziek)theater	€ 2.700,00	18 x €150,-
Voucherbeheer 18/19	€ 8.600,00	Muziekschool - muziekateliers	€ 1.000,00	4 x €250,-
STAIJ - lumpsum	€ 4.000,00	Reserveren schoolbreed project	€ 4.000,00	
VLOA	€ 3.000,00			
Prestatiebox				
Totaal	€ 18.788,15	Totaal	€ 16.700,00	

Bestedingsruimte

€ 2.088,15

3. Gewenste situatie

3.1. Wensen

Op basis van de enquête onder het team van Aldoende zijn onderstaande doelen opgesteld, bovenop de huidige situatie. Het dient vermeld te worden dat Aldoende het komende schooljaar (2018-2019) te maken krijgt met veel nieuwe leerkrachten. Hierdoor zal de focus eerst liggen op het in standhouden van de huidige situatie.

Muziek	Verkennen van de wensen ten aanzien van muziekonderwijs bij de kleuters. Op basis van deze wensen helder doel opstellen voor deze beleidsperiode. Iedere groepsleerkracht geeft de tussenles muziek.
Dans en drama	Ontwikkelen of inkopen van aanbod voor groep 5 en 6.
Beeldende vorming	Leerlijn beeldende vorming verankeren.
Projecten/uitstapjes	Bezoeken toespitsen op relevantie voor de betreffende jaargroepen. 1x in de twee jaar een museumbezoek per groep. 1x in de twee jaar een theaterbezoek per groep. Aandacht voor het thema Slavernij in groep 7. In schooljaar 2019-2020 een schoolbreed project.
Communicatie	De school als expositieruimte inrichten. Cultuureducatie krijgt een vaste plek in de nieuwsbrief.
Professionalisering	Bewustwording onder het team creëren dat het Concertgebouw begeleiding kan bieden bij alles wat met muziek te maken heeft.

3.2. Plan van aanpak

In deze paragraaf worden de doelen uiteengezet in concrete acties en tijd. In de laatste kolom is te lezen wie bij deze acties betrokken zijn.

Onderwerp	Doel	Actie	Betrokkenen
Muziek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkennen van de wensen ten aanzien van muziekonderwijs bij de kleuters. 2. Op basis van deze wensen helder doel opstellen voor deze beleidsperiode. 3. Iedere groepsleerkracht geeft de tussenles muziek. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. September 2018: In gesprek met de onderbouw tijdens een bouwvergadering. 2. Oktober 2018: doel(en) formuleren. 3. Iedere groepsleerkracht geeft de tussenles. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Team onderbouw, ICC'er 2. ICC'er, vakgroep cultuur 3. Team (gr. 3 t/m 8)
Dans en drama	<ol style="list-style-type: none"> 4. Ontwikkelen of inkopen van aanbod voor groep 5 en 6. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. Januari 2019: Verkennen mogelijkheden en wensen in groep 5 en 6. Januari 2019: Vervolgstappen plannen. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. ICC'er, team groep 5 en 6 ICC'er, directie
Beeldende vorming	<ol style="list-style-type: none"> 5. Leerlijn beeldende vorming verankeren. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Elke leerkracht geeft ten minste 8 lessen van de reeds ontworpen lessen gedurende het schooljaar. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Team
Projecten/uitstapjes	<ol style="list-style-type: none"> 6. Bezoeken toespitsen op relevantie voor de betreffende jaargroepen. 7. 1x in de twee jaar een museumbezoek per groep. 8. 1x in de twee jaar een theaterbezoek per groep. 9. Aandacht voor het thema Slavernij in groep 7. 10. In schooljaar 2019-2020 een schoolbreed project. 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Juni: uitzoeken Rode Loper-activiteiten en museum-/theaterbezoek. 7. Juni: uitkiezen programma. 8. Juni: uitkiezen programma. 9. November 2018: Verkennen wensen groep 7. November 2018: Vervolgstappen plannen. 10. Januari 2019: Opstarten projectorganisatie 	<ol style="list-style-type: none"> 6. Team, vakgroep cultuur 7. Team, vakgroep cultuur 8. Team, vakgroep cultuur 9. Leerkrachten gr. 7, vakgroep cultuur ICC'er 10. Team, vakgroep cultuur, directie

<p>Communicatie</p>	<p>11. De school als expositieruimte inrichten. 12. Cultuureducatie krijgt een vaste plek in de nieuwsbrief.</p>	<p>11. Aldoende 1: Det richt maandelijks een expositie in bij de entree van het gebouw. Aldoende 2: Ouders vragen om 1x per maand beeldend werk te wisselen. Beeldend werk 1x per maand aanleveren bij ICC'er.</p> <p>12. Input voor de nieuwsbrief aanleveren bij Els.</p>	<p>11. ICC'er, Det Team, ICC'er, directie, ouderraad</p> <p>12. Team</p>
<p>Professionalisering</p>	<p>13. Bewustwording onder het team creëren dat het Concertgebouw begeleiding kan bieden bij alles wat met muziek te maken heeft.</p>	<p>13. In de eerste bouwvergadering op de agenda van alle bouwen presenteren.</p>	<p>13. ICC'er</p>

3.3. Organisatie en taakverdeling

Op Aldoende werken we op onderstaande manier samen voor cultuur.

Taakomschrijving	ICC'er	Dir	Team
Innoverende taken			
Ontwikkelen van beleid op het gebied van cultuuronderwijs	X	X	X
Ontwikkelen en schrijven conceptbeleidsplan cultuuronderwijs	X		
Implementatie cultuuronderwijsplan initiëren en mede vormgeven	X	X	
Motiveren, inspireren en stimuleren van collega's	X		
Initiëren van activiteiten/projecten met interne en externe partners	X		
Verwerven van extra financiële middelen door middel van fondsenwerving	X	X	
Informatie verzamelen over cultureel aanbod	X	X	
Samenhang realiseren tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten	X		
Bijstellen van beleid op het gebied van cultuuronderwijs ten gevolge van evaluaties en opgedane ervaringen	X		
Coördinerende taken			
Interne en externe communicatie (de spin in het web)	X		
Planning culturele activiteiten	X	X	X
Zorg dragen voor uitvoering van culturele activiteiten, en informeren en aansturen van collega's	X	X	X
Contacten aangaan en onderhouden met culturele aanbieders	X		X
Afstemming aanbieders en wensen van de school	X		
Overleg MT en directie culturele activiteiten	X		
Financiën cultuur regelen, onderhandelen met aanbieders, begroting opstellen	X		
Administratie culturele activiteiten	X		
Evaluatie culturele projecten	X		X

Coördinerende taken (vervolg)			
Evaluatie beleid op het gebied van cultuuronderwijs	X	X	X
Voorzitten werkgroep cultuur	X		
Informeren leerkrachten, ouders en kinderen; aanspreekpunt zijn voor interne en externe betrokkenen	X	X	
Documenteren van informatie en succesvolle projecten (portfolio)	X	X	
Onderhoud installatie/instrumenten e.d.	X		
Verantwoorden cultuurbeleid op ouderavond	X	X	
Regelmatig agenderen van cultuuronderwijs op team- en bouwvergadering	X		
Deelnemen aan ICC-netwerken	X		
Bestellen en opbergen materialen beeldende vorming			X
Informatie verzamelen over lokale en landelijke culturele activiteiten en ontwikkelingen	X		X
Exposities inrichten			X
Maandsluitingen organiseren			X
Vorbereiding/organisatie podium, Sinterklaas e.d.			X
Zorgen voor de inrichting van het schoolgebouw		X	X
Begeleidende taken			
Hulp en advies geven aan collega's	X		X
Gastdocenten, kunstenaars en gezelschappen ontvangen en begeleiden			X
Onderhouden van contacten met betrokkenen bij de uitvoering			X
Delegeren van taken en bewaken van de uitvoering	X		X
Monitoren van implementatie- en verandertrajecten m.b.t. cultuuronderwijs	X	X	

3.4. Evaluatie

Deze paragraaf beschrijft de wijze van evaluatie, alsmede de momenten van evalueren. Maanden zonder jaartal erachter zijn jaarlijkse evaluatiemomenten.

Muziek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkennen van de wensen ten aanzien van muziekonderwijs bij de kleuters. Op basis van deze wensen helder doel opstellen voor deze beleidsperiode. 2. Iedere leerkracht geeft de tussensles. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Afhankelijk van nieuw op te stellen doelen. 2. Februari: tussenevaluatie op de bouwvergadering Juni: eindevaluatie op de bouwvergadering
Dans en drama	<ol style="list-style-type: none"> 3. Ontwikkelen of inkopen van aanbod voor groep 5 en 6. 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Juni 2019: procesevaluatie vakgroep cultuur
Beeldende vorming	<ol style="list-style-type: none"> 4. Leerlijn beeldende vorming verankeren. 	<ol style="list-style-type: none"> 4. December: tussenevaluatie op bouwvergadering Mei: eind evaluatie op bouwvergadering
Projecten/uitstapjes	<ol style="list-style-type: none"> 5. Bezoeken toespitsen op relevantie voor de betreffende jaargroepen. 6. 1x in de twee jaar een museumbezoek per groep. 7. 1x in de twee jaar een theaterbezoek per groep. 8. Aandacht voor het thema Slavernij in groep 7. 9. In schooljaar 2019-2020 een schoolbreed project. 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Juni 6. Juni: middels digitale enquête 7. Juni: middels digitale enquête 8. Nader te bepalen. 9. 2020 schoolbrede evaluatie op studiedag
Communicatie	<ol style="list-style-type: none"> 10. De school als expositieruimte inrichten. 11. Cultuureducatie krijgt een vaste plek in de nieuwsbrief. 	<ol style="list-style-type: none"> 10. Januari: evaluatie met ouders, directie 11. December: tussenevaluatie met team en directie Mei: eindevaluatie met team en directie op bouwvergadering
Professionalisering	<ol style="list-style-type: none"> 12. Bewustwording onder het team creëren dat het Concertgebouw begeleiding kan bieden bij alles wat met muziek te maken heeft. 	